

Raspoloživi društveni proizvod, od 1995. godine, bio je veći od domaćeg društvenog proizvoda jer Hrvatska stalno ostvaruje deficit platne bilance. Deficit razmjene roba i usluga po godinama je bio neravnomjeran; prihodi od turizma su, tijekom promatranog razdoblja, oscilirali; izvoz roba se sporije povećavao u odnosu na uvoz koji je bilježio vrlo visoke stope rasta.

Kretanje navedenih kategorija, u razdoblju 1994. – 2005. godine, rezultirao je rastom izvoza roba i usluga po stopi od 9,41%, dok je prosječna godišnja stopa rasta uvoza roba i usluga iznosila 11,09%.

Potrebno je napomenuti da finansijska raspodjela raspoloživog/domaćeg društvenog proizvoda pokazuje kako su se sredstva trošila – na koje finalne oblike potrošnje – a ne prikazuje participaciju pojedinog sektora na dohodovnoj (prihodnoj) strani.

Osobna potrošnja raste po većoj stopi od domaćeg i manjoj u odnosu na raspoloživi društveni proizvod. Učešće osobne potrošnje u raspoloživom društvenom proizvodu u 1994. godini iznosilo je 53,23%, dok je u domaćem društvenom proizvodu učešće iznosilo 53,26%. U 2005. godini ove su vrijednosti respektivno iznosile 52,45% odnosno 57,01%.

Potrošnja države je u ukupnoj potrošnji participirala u 1994. (ratnoj godini) godini sa 29,41% u raspoloživom društvenom proizvodu, odnosno 29,43% u domaćem proizvodu. U 2005. godini udio državne potrošnje se je smanjio na 18,54% raspoloživog društvenog proizvoda, odnosno na 20,39% domaćeg društvenog proizvoda.

Investicije su u 1994. godini sudjelovale s 13,95% u domaćem i 13,96% u raspoloživom društvenom proizvodu da bi u 2005. godini njihovo učešće iznosilo 26,27% raspoloživog i 28,55% domaćeg društvenog proizvoda respektivno.

Kretanje stope zaposlenosti odnosno nezaposlenosti bitan je element za ocjenu ekonomske politike. Stopa rasta zaposlenog stanovništva je manja (1,46) u odnosu na stopu rasta aktivnog stanovništva (1,59) što je rezultiralo rastom stope nezaposlenosti od 16,7 na 17,8%. Naime, broj nezaposlenih se je brže od ostalih promatranih kategorija.: 2,18%.

Zaključno, Hrvatska je tek 2004. godine ostvarila bruto domaći proizvod iz 1990. godine. Pri tome su ostvarena vrlo negativna kretanja kao što je visok i trajan deficit platne bilance, visok inozemni dug, te rasprodaja obiteljskog srebra. Ratna razaranja su imala značajnih učinaka na ova i ovakva kretanja ali ratna razaranja ne mogu biti konačan odgovor proteklom događanjima u gospodarstvu. To može biti, kao što ćemo vidjeti, samo ekonomska politika koja je imala za cilj stabilan tečaj i stabilne cijene.

Uostalom, u narednim nastavcima ćemo vidjeti da su i ti ciljevi samo djelomično ostvareni.

Autor Guste Santini

Ponedjeljak, 25 Rujan 2006 17:51

Nastavlja se !